

Om Lofotfiskeriet

Aar 1872.

Under 8de Oktober d. A. er for Hans Majestet Kongen fremlagt nedenstaende Beretning fra Opshnschefen ved Lofotfiskeriet, Capitainlieutenant H. Olsen angaaende Lofotfiskeriet 1872.

Herved har jeg den Ere at afgive den paabudne samlede Beretning om dette Aars Lofotfiskes Gang samt om Opshnets Virksomhed under samme.

Det ved Aarsstiftet i Nordland fremherskende roligte Beir vedvarede saagodtsom uden Afsbrydelse ligetil henimod Slutningen af Februar Maaned, og i hele denne Tid var det ikuns ganske enkelte Dage, at der ikke endogsaa paa de mere udsatte Steder gaves Soveir. Ved Marts Maaneds Begyndelse indtraf imidlertid et Omstag i Beiret, saa at dette senere ofte var til Hindre for Bedriften. Et saa ualmindeligt roligt Beir i Februar Maaned har visnok ikke paa Aarræller fundet Sted i Lofoten, og de mange Soveirs dage bidroge selvfolgelig i ikke ringe Grad til Uddyttets Størrelse.

Mod Slutningen af December formerkedes, at Skreien havde indfundet sig langs Lofotvæggen og den 8de Januar begyndte Hjemfolkset paa de fleste Steder at drive Fiske, der gav et ganske godt og levnt Uddytte, idet den daglige Fangst i Regelen gif op til 200 a 300 Fisk paa 4 Stampers Liner. Endogsaa ved Svolvær og i Østnæs fjorden fiskedes i Januar ret godt.

Allerede midt i Januar begyndte fremmed Almue at indfinde sig, navnlig var det Fisstere fra de nærmeste Distrikter, der sogte til Henningsvær, Stamjund, Stene og Balstad, ligesom den Almue, som pleier at have Tilhold i Værene paa Flakstadø og Moskeness indfandt sig nogle Dage senere. Nogen større Ansamling af Almuer findt

dog ikke Sted før ved Slutningen af Maanedten; den 25de var samlet i Henningsvær 200, i Stamsund 90 og i Balsfjord 75 Baadmandsfaber, og i det Hele var da antagelig en Trediedel af Almuen fremkommen. Skjont fremmede Baade enkelvis vedbleve at indfinde sig ligetil ud i Maarts, kan det dog antages, at Massen af Almue var samlet omkring 20de Februar.

Sidst i Januar ankom enkelte Kjøbefartsoier, men ligesom der i det Hele taget indfandt sig farre end almindeligt, saaledes fremkom ogsaa Størstedelen meget sent, antagelig paa Grund af, at de vare optagne ved Sildefisket.

Naar undtages enkelte ret gode Søveir i Januar, faldt der denne Winter intet Fiske ved Brettesnæs eller østenfor Molla, hvorfor heller ingen fremmed Almue sogte til dervedende Fiskepladse.

Ostnesfjorden begyndte Fisket usædvanlig tidligt og allerede først i Januar til Hjemfolket indtil 60 Slt. Fisk paa et Par Stamper Liner. Indtil Midten af Februar forsamledes efterhaanden den fremmede Almue, som stadigen havde sit Tilhold i Fjorden. Fra Udgangen af Januar forefaldt til sine Tider et rigt Linerfiske paa Polerne og Lilandsbugten og senere tildels ogsaa længere inde, indtil Fjorden den 16de Februar blev isbelagt ligetil udenfor Holsfjordvigen. Isen, der blev liggende i 12 Døgn eller indtil 27 Februar, foraarsagede intet Tab af Redsfaber, men hindrede saagodtsom aldeles Fisket, naar undtages at det enkelte Dage faldt rigt ved Iskanten. Da Fisket længere inde i Fjorden var mislegt, flyttede endel Almue bort, men efterat der atter var blevet aabent Vandet, slog Fisket godt til ligend til Vaterfjord. Midt i Maarts intræd atter en Stands i Fisket, men fra den 19de tog det sig op igjen og vedblev afverlende at slaa rigt til ligetil 6te April, da en større Del af Almuen begav sig paa Hjemveien. Endnu den 10de April gjordes ganse god Fangst med Liner mellem Fjordmundingen og Skjoldvær, men senere var det alene Hjemfolket, som fiskede. Af Uveir hindredes Fisket hersteds ikuns 3 a 4 Dage den hele Winter.

Da Hovedfisket i Ostnesfjorden faldt i den Del af samme, som ved Deling i Henhold til Lov af 23de Mai 1857, dens § 11, var forbeholdt Linerfiskerne til udelukkende Benyttelse, havde ikuns saa Garnfiskere sogt til Fjorden, og der blev ogsaa meget lidet fisket med dette Slags Redstab. Synkenot kom ikke til Anvendelse. Det Agn, som hovedsagelig blev benyttet paa Linerne, bestod af: Skjel, Mak, Blæksprut eller "Aker", Nogn samt ikuns for en forholdsvis ganske ringe Del af Sild. Den blev af Skjel antagelig forbrugt fra 8 til 20 Stamper pr. Baad eller til sammen omkring 6000 Stamper. Da Alle selvstændig ikke kunde være ifstand til at forskaffe sig de Ledre Agnforter til enhver Tid, rejste sig atter blandt Linerfiskerne den samme Tanke, som i ældre Tider har været bragt i Anvendelse, nemlig om at det skulde være tjenligt ved Lovbestemmelser at indskrenke Brugen af visse Slags Agn, og et med en Mængde Underskrifter forsynet Andragende til Storthinget i denne Retning blev endog sendt mig med Begjæring om, at jeg skulde udtale mig derom.

Det antoges i Almindelighed, at det var forekommende Mængde af Sild, som bevirkede, saavel at Fisket begyndte tidligere og vedvarede længere end Tilfældet har været tilforn, som ogsaa, at Fisket navnlig mod Slutningen var meget flygtigt og variabelt, idet det snart slog til her, snart der i Fjorden. Gjennemsnitsudbytet kan for Linerfiskere, som stadigt havde Tilhold i Fjorden, ansættes til 3 a 4 Edr. Lever pr. Mand; for de Fiskere, der udelukkende benyttede Øhbsagn, hvorfra der dog ikke var ret mange, til noget mindre og for Garnfiskere til 2 a 2½ Ed. pr. Mand.

Fra tidligt i Januar havde Hjemfolket i Straaven og Svolvær jevnlig gjort ret god Fangst saavel med Liner som Garn; af fremmede Fiskere var der dog ikke ret mange, som blev liggende i disse Vær, da Forholdene i Besilosoten stillede sig bedre. Ved Midten af Februar blev en Baad med Fangst et alt mere og mere sjeldent Syn ved disse Vær, hvorfor ogsaa adskillige Baade sogte til Besilosoten. Ved Efterretningen om en enkelt bedre

Søveirsdag ved Straaven, kom imidlertid Flere kort efter tilbage for efter nogle Dages Hensiggen i Straaven atter at flytte vestover. Da Udgifterne for Fiske ved Straaven og Svolvær og navnlig i Østnæsfjorden atter syntes lo-vende, flyttede endel tilbage til Straaven. Til Tids-spillet ved denne gentagne Flytning kom endnu for disse for Størstedelen i Kvædfjord hjemmehørende Baadlag, at under det sidste Ophold i Vestlosoten vare de Fleste saa uheldige paa Grund af vedholdeinde Østenbindstusling og sterk vestgaaende Strom at miste deres Redstabber, og deres Udbytte af det hele Fiske blev saaledes neppe til-strækkeligt til at dække Udgifterne ved Opholdet i Losoten. For den Almue, der stadtigt forblev liggende i Straaven, blev Udbyttet ligeledes misligt; enkelte Garnbaade havde naaet 6 a 8 Tonder Lever, men de fleste havde kun 3 a 4 pr. Baad. Noget heldigere var Linebaadene, men heller ikke for deres Bedkommende kan Gjennemnitsudbyttet sættes højere end til 3 Tdr. Lever pr. Baad. Af Dybs-agnbaade opholdt sig ikuns meget saa i Straaven. Da den i Svolvær liggende Almue havde lettere for at del-tage i Østnæsfjordfisket, blev Udbyttet for Almuen i dette Vær noget bedre end for Almuen i Straaven. Ved Begyndelsen af April var saagodtsom alt Fiske ophört ved Svolvær og Straaven, og den 10de var der ikuns ganske enkelte fremmede Fisserie tilbage.

I Bærene mellem Svolvær og Henningsvær var ved Udgangen af Januar samlet ca. 230 Baade, hvoraf to Trediedele henlaa i Orsnes og Hopen. At der til Bærene paa denne Strekning ikke sogte en større Almue er Noget, der saavidt vides ikke i lange Marræller har fundet Sted. I første Halvdel af Februar forøgedes vel Tallet noget, men da Fisket var misligt, flyttede Største-parten vestover, saa at der ved Midten af Maanedens kum var yderst saa Baade tilbage. Endel returnerede visinok senere, men kun for saa Dages Ophold. Det kan antages, at der i den meste Tid af Marts i samtlige disse Vær ikke roede flere end ca. 150 Garnbaade og 70 Linebaade. I Begyndelsen af April var der næsten ingen fremmede Almue tilbage, da den havde begivet sig dels til

Østnæsfjorden, dels til Finnmarken og dels til Hjemsterne, og i Ugen mellem 7de og 14de April sluttedes Fisket ganske. Paa den nævnte Strekning var der i hele Januar Maaned af Hjemfolket drevet et jænt godt Nak-linefiske med Fangst almindeligvis fra 60 til 200 og op til 360 Stkr. pr. Baad. Med Februar Maaned astog dette Fiske, og hele den efterfølgende Tid indtil over Midten af Marts var det tildels yderst misligt. I Slutningen af sidstnævnte Maaned tog Linerfisket sig noget op og holdt sig flere Dage jænt ganske godt, men i April blev det atter daarligt og var den 10de omtrent for Intet at regne.

De enkelte Provesæt med Garn, som gjordes i Januar, gav et meget godt Udbytte, endog op til 600 Stkr. paa Lænken, men forørigt var Fangsten med Garn i det Hele taget omtrent som foran meldt for Linernes Bedkommende med Undtagelse af, at Garnfisket ikke tog sig op i Slutningen af Marts. At der undtagelsesvis blev gjort ret god Fangst med Garn var af siden Betydning i For-hold til den større Del af Garnbaadene. Saavel Garn-fisket som Linerfisket var dog bedst ved Hopen og østgående Skaber. Dybsagnfisket mislykkedes aldeles, hvorimod der med Dagline sidst i Marts blev fisket meget godt.

For de i Orsøya, Orsnes og Hopen roende Line-fiskere kan Udbyttet antagelig ansættes til 1½ a 3 Tdr. Lever pr. Mand. Ugnforsyningen faldt vistnok noget kostbar, men saa har igjen Redstabstabet været for Intet at regne. For de Garnfiskere, der hele Fisket igjennem havde tilhold paa den heromhandlede Strekning, blev Udbyttet langt mindre, ja endogsaa saa ringe, at det neppe var tilstrækkeligt til at dække Udgifterne ved Opholdet i Losoten. De Garnfiskere, som led tilstigt flyttede til Østnæs-fjorden og Vestlosoten, fiskede i Regelen godt. Blandt de sidste var der dog Mange, som led større eller mindre Redstabstab.

Allerede den 8de Januar blev Linefisket ved Henningsvær drevet af ca. 40 Baade og ved Slutningen af Maanedens var dersteds ansamlet 450, hvoraf de fleste vare Linebaade. Først henimod Slutningen af Februar var den fremmede Almue samlet i Henningsvær. Fra Fiskets

første Tid af var Linnefisket ret godt og gav hvert Søveir en Fangst af omkring 200 Stkr. pr. Baad, men det aftog efterhaanden, saa at Fangsten sjeldent var over 120 pr. Baad, medens den almindeligvis dreiede sig om 30 a 50 Fisk; til enkelte Tider var det endog saa smaaat, at der var dem, som for at spare Agnet undlode at sætte Redskaber, medens dog paa samme Tid ogsaa Enkelte kunde slumpe til at faa 200 a 300 Fisk. Linnefisket skulle derfor have givet et meget misligt Resultat, saa fremt de gunstige Veirforholde ikke havde givet jaamange flere Søveir end sædvansigt.

I de første Dage af Februar gav Garnfisket et Udbytte af fra 200 op til 1000 Stkr. pr. Baad, men ogsaa med dette Slags Redskab aftog Fangsten snart og var i Regelen ujevn og sjeldent betydelig indtil midt i Marts, da den blev jævnere og bedre, uden at Fisket dog kunde siges nogeninde at være rigt. Det var saaledes kun enkelte Baade som enkelte Dage drev det til en Fangst af 1000 Stkr., medens den almindeligvis kun gik op til 50 a 250 Stkr. I Haab om at Fisket skulle komme til at slaa til paa Gimsostrømmen forblev dog Garnfiskerne liggende i Henningsvær.

Dybsagnfisket tog sin Begyndelse først i Februar med en Fangst af 50 a 60 Fisk enkeltvist indtil 100 pr. Baad. Først i Marts var det noget mindre, men tog sig efter op mod Slutningen af Maanedene.

Nagtet de jærdeles gunstige Veirforholde faldt Fisket ved Henningsvær saaledes i det Hele taget temmelig misligt ud, og det almindelige Udbytte kan for Garnfiskernes Vedkommende neppe sættes højere end til 1½ Td. Lever pr. Mand; Linnefiskernes var forholdsvis noget bedre.

Bed Stamfund, Stene og Ure begyndte Hjemfolket at drive Linnefiske paa samme Tid og med omtrentlig samme Udbytte som ved Henningsvær. Den 16de Januar var ankommet til Stamfund 50, til Stene 12 og til Ure 27 Linnebaade og ved Maanedens Udgang vare saagodtsom alle Linnefiskere ankomne, hvorimod der af Garnbaade kun var ankommet til Stamfund 40, til Stene 30 og til Ure 20. Først midt i Februar vare samtlige Garnbaade frem-

komme, ligesom Dybsagnfiskerne først ankom mod Slutningen af denne Maaned. Fra Midten af Februar til Midten af Marts saaledes stadtig Tilflytning af Fiskere fra Østfjorden, saa at alt Husrum paa Strekningen mellem Svarholt og Urebjerget var optaget, og Belægget udgjorde da noget over 1100 Baade. I Skokkelvig- og Balbergsserne var der kun enkelte Baade, som havde stadtig Tilstold, men saaftart som der er Udsigter til Fiske paa Gimsostrømmen, såge Fiskere dertil og da der navnlig i Skokkelvigs i den senere Tid er bygget endel, er det sandsynligt, at Sogningen dertil vil tildrage. Ved Stamfund, Stene og Ure maa Fisket denne Vinter figes at have slæbet jærdeles godt til ned alle Slags Redskaber; med Natliner var saaledes Fangsten jevnlig 200 a 300 indtil 400 Stkr. pr. Baad; kun sjeldent var den under 100. Det bedste Natlinefiske faldt i den første Halvdel af Maanedene Februar og Marts. Fra Midten af Marts indtraaede uroligt Veir, der hindrede Fisket og senere indtraaede Paafsen. Først i April aftog imidlertid Linnefisket og ansaaes endt den 9de, idet det senere kun blev drevet af Hjemfolk, der endnu den 13de April fik 40 a 60 indtil 100 Stkr. pr. Baad.

Først i Marts begyndte Enkelte at sætte Dagliner, med hvilke der gjordes god Fangst; de ophørte dog snart igjen antagelig paa Grund af det urolige Veir og Mangl paa passende Agn.

Den 16de Januar utsattes ved Stamfund første Gang forsøgsvis en Garnsænk, der Dagen efter blev trukket med en Fangst af 600 Fisk; de enkeltvist ankomne Garnbaade utsatte senere ligeledes Redskaber og Fangsten var god indtil Maanedens Udgang. I Februar var Garnfisket ujevn og for det Meste smaaat indtil den 14de, da det nogle Dage faldt meget rigt. Ved Maanedens Slutning var der etter en Stands i Garnfisket, men den 6te, 7de, 8de og 9de Marts faldt det rigt og fortsattes med meget god Fangst indtil den 14de, efter hvilken Dag det meget hindredes af Veiret. Garnfisket ansaaes endt den 8de April; 2 a 3 nætters uestaaende Garn blev trukne den 13de med en Fangst af 10 a 70 Fisk.

Midt i Februar tog Dybsagnsfisket sin Begyndelse med en daglig Fangst af 70 a 100 Sitr. og fortsattes med en Fangst af 100 a 150, for flere endog op til 300 Fisk, indtil henimod Paaske, da det var i sterkt Aftagende.

Hovedfisket faldt paa den heromhandlede Streækning fra Begyndelsen af Februar til Midten af Marts. I Januar samt efter Midten af Marts fiskedes bedst østenfor Stamsund, dog ikke saa langt Øst, at der kan siges at have været noget egentlig "Strømfiske". I Januar stod Fisken temmelig langt fra Land paa den saakaldte Eggebakke, men havde allerede de første Dage af Februar nærmest sig Landet noget; ved Slutningen af Maanedens stod Fiskethyngden 1 Mil fra Land og omkring 12te Marts fiskedes endog rigt ictun 2 Kabellængder fra Land paa 20 a 25 Fynde Vand. I Februar faldt det bedste Fiske paa Havstreækningen udenfor Stene og Ure og først i Marts fik Fisken sig tæt op under Land og stod jevnt fordelt over den hele Havstreækning.

Til Balstad var den 16de Januar ankommet 72 og til Brandsholmen og Sandlund tilsammen 42 Baadmandsskaber mest dog bestaaende af Hjemfolk, der fra den 8de havde drevet et ganske godt Linefiske. Fra den 14de til 20de, da Storsteden af disse Værs faste Fiskere, hvori blandt mange Hadsel- og Wegoværinger efterhaanden ankom, var Fangsten lidet og Tænkningerne formedst urenligt Beir kun delvis. Noget sildigere og i ringere Antal sogte fremmede Fiskere til Nussfjord, til hvilket Sted der laaer, da Fisken forrige Winter dersteds flog mindre godt til, og førre Fiskere end almindeligt. Den 24de Januar henlaa saaledes i Nussfjord kun 24 Baadmandsskaber, hvilket Antal senere gif op til 58, indtil det midt i Marts ved Tilstykning østenfra yderligere forøgedes med ca. 40 Baadmandsskaber. Nogen Fangst af Betydenhed blev ikke gjort ved disse Vær før den 30te Januar, da samtlige Redskaber blev trukne med en Fangst af 100 a 300 Sitr. Fisk pr. Linebaad. Fra denne Tid af og indtil først i April stod en ganske ualmindelig tæt og meget udbredt Fiskethyngde under Land, saa at der alene

i Løbet af Februar Maaned blev bragt en efter Mars-tiden saa ualmindelig stor Massé Fisk paa Land, at Udbytte ved Maanedens Udgang af Fisserne selv erklæredes for at være større end Udbytte af et Middelsfiske. Som Bevis paa Fisbekjergets Udsætning kan ansøres, at paa 17 Stampen Liner, der fra tæt ved Landet blevne udsatte Ende i Ende og som vare satte dels tæt ved Havbunden og dels længere oppe i Søen, var Fangsten betydelig og jevnt fordelt paa den helle lange Streækning. Hvad der næst Fissemængden og dens Forekomst nær Landet bidrog til det usædvanlig store Udbytte var det for Bedriften saa overordentlig gunstige Beir. Redskaber blevne udsatte mellem Landet og Brandsholmboerne, tæt under Svingen ved Balstad samt tæt udenfor Nussnæsset. Fra Midten af Marts lagde vedholdende og tildels stærk Østenvind i Forbindelse med stærk vestgaaende Strom betydelige Hindringer for Driften, der ikke bestomindre faldt meget lønnende formedesst Fangstens Størrelse de Dage, da Beiret tillod Tænkning. Det var saaledes ikke sjeldent at Fangsten paa en Garnbaad gif op til 2000 Sitr. Fisk og paa en Linebaad til 800. For de Linebaade, der stadig havde Tithold i disse Vær, kan Udbyttet ansettes til 22 Tdr. Lever pr. Baad og for Garnbaadene til 26 Tdr. En 5 Mands Linebaad havde det betydelige Udbytte af 52 Tdr. Lever. Et ikke uønskligt Afdrag i Brutto-udbyttet maa imidlertid gjøres for det store Redskabstab, som indtraf sidst i Marts og først i April.

Til Værene vestenfor Nussfjord var den 20de Januar kun ankommet et Par fremmede Baadlag. Ved Slutningen af Maanedens og først i Februar ankom de Fiskere, som almindeligtvis søger til Værene paa den nævnte Streækning, saaledes at det faste Belæg — ca. 300 Baadmandsskaber — vare beffjetigede i Fisken omkring den 8de Februar.

Bed Sund formærkedes Fisk allerede mellem Jul og Nytaar og midt i Januar gjordes ved Provesæt med Garn en Fangst af 180 Fisk. Fra 22de til 27de nægedes med Liner jevnt 100 til 300 og i den paafølgende Uge gif Fangsten endog enkeltvis op til 800 Sitr. pr. Baad.

Naar undtages enkelte mindre gode Søveirs Tage holdt Fisket sig gjennem den hele Fisketid jevnt godt, navnlig ved Nesland og Sund, medens det ved de vestligste Vær var noget mindre; det fortsattes af de fremmede Fiskere til April Maanedens Udgang, da der paa Grund af Mangel paa Agnild indtraadte en Stands i Fisket. Hjemfolket vedblev at fiske til omkring Midten af Mai og Fisket slog jevnt godt til. Det foregik i den sidste Tid først paa den saakaldte "Isleending", der er den Del af Sundstrømmen, som ligger længst fra Land og hvor Vandet har en Dybde af indtil 100 Fynde. Det var bedst med Garn og Søveir paa 4, 5 og 600 Fisk var ganske almindelige. Den 11te Mai ophørte Garnfisket, men der fortsattes endnu nogen Tid at fiske med Liner, der agnedes med Skål og Borting (Fiskemaver). Da Søveirs dagene varer talrige og Fiskemassen stod nær Land — en Tid lang endog tæt under Fjeldvæggen — blev Udbyttet ogsaa godt og usædvanligt jevnt fordelt blandt Almuen. I Sund og Nesland henlaa ca. 50 Baadmandstababer, hvis Gjennemsuksludder kunne ansettes til 25 Tdr. Lever, 7 a 8000 Fisk og 20 Tdr. Rogn pr. Baad. Paa enkelte Baade med 6 Mands Besætning var Udbyttet 40 Tdr. Lever, 14000 Fisk og 25 Tdr. Rogn, der efter de gjældende Gjennemsukspriser udgjør et samlet Beløb af 200 Spd. pr. Mandslod.

Da mange Kjøbafartøier sidst i April søgte til disse Vær for at komplettere deres Ladninger, var der let Adgang til at faa Fisken afhændet til høje Priser.

De fleste af de til Finnmarken bestemte Fiskere ophørte at drive Fisket i Lofoten den 23de Marts og begav sig paa Reisen efterhaanden som de bleve reisefærdige og Beiret tillod Afreisen. Mange begav sig ogsaa som sædvanligt med Dampfærbene direkte til de finnmarkske Fiskevær. Da Paasken faldt tidligt, allerede i Slutningen af Marts, blev megen Almue liggende tilbage efter Helgen, men i Ugen mellem 8de og 13de April afsluttede dog Størstedelen af de fremmede Fiskere Bedriften, og naar undtages endel Baade, der havde søgt til de vestligste Vær, var der kun ganske Enkelte tilbage efter den 14de April.

Ligesom de nærmest foregaaende Åar faldt Hovedfisket ogsaa denne Vinter i Vestlofoten og var — som foran meddelt — især rigt paa Strækningen mellem Balberg og Reine, hvor ogsaa den talrigste Almue var forsamlæt. Naar undtages ved Henningsvær, hvor Fisket dog ogsaa var ikke lidet mindre end sædvanligt, og i Østnæs fjorden, var Fisket i det ørige Østlofoten ganske ubetydeligt; de faa Fiskere, der havde stådtig Hophold i Hopen og Orsvaag, havde dog et ganske godt Udbytte af Fisket. Den Fiskemasse, som stodt under Land mellem Henningsvær og Svolvær, maa saaledes antages ikke at have været stor, hvorimod Hovedmassen, som den mestle Tid af Vinteren stod under Land paa Strækningen fra Stamfjord og vestover til Sund, maa have været overmaade betydelig, og ganske undtagelsesvis er det vistnok, at Fisken sydter sig saa ganske nær ind under Landet som den paa flere Steder paa denne Strækning gjorde i Vinter. Naar Hensyn tages til den jevnt gode og oftere rige Søveirs daglige Fangst, tor det med Sikkerhed antages, at der paa den nævnte Strækning ikke i Aarrækker har været fisket saa godt som i Vinter, og det havde været at ønske, at den derhen følgende Almue havde været meget talrigere end den var.

Bed Fiskets Begyndelse blev der for Østnæs fjordens Bedkommende i Henhold til Fiskelovens § 11 udsteds Forbud imod Brug af Garn indenfor den sædvanlige Grændselinie, ligeom lignende Forbning efter derom fremsat Begjæring blev truffet for Orsvaags, Ørsnæs's og Hopens Bedkommende. Fra andre Steder blev der ikke fremført Begjæring om Deling af Havet.

Efterfølgende Tabeller vise Resultatet af den ved Opsynet foretagne Optælling af Fiskere, Baade, Farstøier o. s. v.

over Antallet af antogede Baaðmændstøber og Billeder, udblusende dissef hienflede og forvejligende ved de forskellige Stages Rebsfader.

Gavn.	Sine.	Dybbagn.	Gamlet Vind.	Num.
Øta høistet Bræflegels.	Bræflegels.	Bæde.	Bræde.	
Øta høistet Bræflegels.	Bræflegels.	Bræde.	Bræde.	
Gjæstinghjems Øy.	-	-	2	1
Ørnbjørns Øy.	18	27	1	1
Ørnbjørns Øy.	7	8	3	1
Ørlandet.	35	4	1	1
Bjergen.	-	-	188	90
Kafforben.	-	-	27	27
Bjørner.	-	-	44	58
Gondre Ø. Hjems Ømt.	125	35	15	9
Troften.	-	4	1	14
Hjertene.	-	-	277	44
Bjæstfaden.	-	-	2	5

Ørlandet.	3	3	2	1	1
Gjæstinghjems Øy.	4	4	1	23	4
Nævø.	10	13	1	4	8
Østbereid og Sctfo.	60	17	10	9	33
Mondre Ø. Hjems Ømt.	102	20	2	1	8
Bjæstfaden.	22	4	5	81	48
Bjæne.	184	31	4	1	51
Bæge.	6	1	5	37	146
Ejto.	315	55	45	1	146
Aufslæbning.	529	86	6	1	48
Herv.	107	18	19	69	1
Bæffet.	409	69	72	3	1
Hennues.	344	58	62	4	1
Ølo.	132	22	22	1	1
Øræne.	515	86	90	35	8
Ørø.	60	10	12	65	14
Ørø.	316	53	54	127	16
Gjæstfaaf.	390	67	91	29	16
Bæteren.	130	23	29	23	4
Gjæstfaaf.	653	109	113	18	7
Galdaten.	383	64	65	15	3
Ødgø.	169	28	36	142	45

Görlitz	155	531	103	155
Stegen	171	561	124	171
Hammertor	126	466	101	126
Söfoten	129	486	114	129
Södungen	111	18	1	1
Eysfjord	111	18	1	1
Bürgen	111	18	1	1
Börge	111	18	1	1
Büdingen	111	18	1	1
Falstafjord	111	18	1	1
Fadsef	111	18	1	1
Gortland	111	18	1	1
Overberg	111	18	1	1
Nordlands Mmt.	111	18	1	1
Grondeæs	111	18	1	1
Kvædfjord	111	18	1	1
Sørfjord	111	18	1	1
Øranger	111	18	1	1
Sembig	111	18	1	1
Maadsfjorden	111	18	1	1
Balsfjorden	111	18	1	1
Malsungen	111	18	1	1

Ulm, 3. Diagnosere hende 2 Stade her.

Sicher III.

卷之三

over Intallet af de i de forskellige Bær antegnede Baadmandslaber og Gifte fandt sigtes Fordeling ned de forskellige Gloos Hedsfæller

1

*) Desuden en Dampfseebad med 6 Mands Besætning.

3. *Geographical bases of double entry*.

Tafel III.

Göttinger

over Kjøbgefærtier og Bøghedforsægter, forsonede i Søosten den 16de Marts 1872, disse
Kjønnsbedr. Drechtighed, Uthold af Besætning ob.

Tabel IV.

19

Efter den foretagne Optælling skal der fra forrige Aar have fundet en Aftagen Sted i Fiskernes Antal af 647 Mand eller 254 Baadmandskaber. Linefiskernes Antal har nemlig aftaget med 1000 Mand eller 180 Baadmandskaber, Dybsagnfiskernes med 566 Mand eller 218 Baadmandskaber, hvorimod Garnfiskernes Antal har tiltaget med 919 Mand eller 144 Baadmandskaber. Naar der hørtes fra de Enkelte, der i Optællingen ere medtagne fra Byerne, falder Formindstelsen med 20 Mand paa Sondre Throndhjems Amt, med 111 Mand paa Nordre Throndhjems Amt, med 39 Mand paa Nordlands og med 474 Mand paa Tromss Amt. Den i Beretningen om Fiscket i 1870 udtalte Forventning om, at Antallet af til Lofoten føgende Fiskere i den nærmeste Fremtid, saafremt Sildefiskerierne i Nordlands og Tromss Amter skulde komme til fremdeles at slaa til og Forholdene maatte stille sig gunstige for Skreifiskerierne i Senjen, paa Lofotens Øbreside, paa Helgeland og i Namdalen, vilde komme til at aftage, har altsaa vist sig for dette Aars Vedkomende at gaa i Opbyrsdelse. Forventningen om, at Garnfiskernes Antal vilde komme til fremdeles at tiltage har ogsaa vist sig at være rigtig.

Om hvorvidt Almuenens Antal fremdeles vil komme til at aftage er det meget vanskeligt for Eiden at danne sig nogen begrundet Formening, da det antagelig ganske vil komme til at afhænge af i hvor stort Maal Sildefiskerierne maatte komme til at slaa til. Dersom disse fremdeles blive rige, er det ikke usandsynligt, at Lofotamuen vil komme til endnu noget at formindskes; skulde Sildefiskerierne derimod slaa mindre godt til eller ophøre, vil Tilstrømningen til Lofotfiscket efter al Sandsynlighed blive som i tidligere Aar, og kanse end stærkere.

Under 14de April tillod jeg mig at underrette det Kongelige Departement om, at Lofotfissets samlede Udbytte til den Tid antagesig funde anslaaes til omrent 17,000,000 Fisk, hvorfaf omrent 9,000,000 saltede for at virkes til Klipfisk, omrent 7,500,000 hængte til Rundfisk og omrent 500,000 Fisk medgaet til Fortoering under Fiscket.

og Forsending omkring i Distrikterne til Husbrug. Medenstaende tabellariske Oversigt, der tillige udviser hvad der antages at være opfisset med de forskellige Slags Redskaber, giver Oplysning om hvorledes ovennævnte Fisstypartier ere fordelte i Fisstedistrictet.

Vær eller
Samling af
Vær.

	Garnfifl.	Gjennemsnittspris.	Sinefifl.	Gjennemsnittspris.	Dybbagfifl.	Gjennemsnittspris.	Salget.
		Ort.		Ort.		Ort.	
Brettesnæs —Svolvær.	500000	32½	1000000	31	340000	31	1130000
Kabelvaag —Ørsvaag.	220000	32½	104000	31	-	-	180000
Ørsnæs— Hopen . . .	145000	32½	236000	30½	-	-	230000
Hennings- vær . . .	1708000	32½	890000	31	48000	31	1050000
Verne— Stamsund.	2330000	32	1050000	29½	56000	28½	2040000
Stene-Ure	1620000	31½	1334000	28	500000	27½	1910000
Brandshol- men-Nufs- fjord . . .	853000	29	2363000	27½	-	-	1683000
Sund-Vo- fotodden . .	240000	28	1460000	28	3000	28	777000
Til sammen	7616000	-	8437000	-	947000	-	9000000

	Gjennomhengt.	Förbrugt.	Til sammen.	Lever.	Gjennemsnittspris.	Regn.	Gjennemsnittspris.	Gjesschønner.	Gjennemsnittspris.
					Ort.	Ort.	Ort.	Ort.	Ort.
	620000	90000	1840000	5000	30	3000	25	250000	17
	105000	39000	324000	900	31	400	30	80000	25
	125000	26000	381000	1100	30	400	31	15000	21
	1500000	96000	2646000	7500	30	3000	32	500000	17
	1310000	86000	3436000	9400	27½	4200	31½	1400000	16
	1460000	84000	3454000	9400	27½	3900	31	900000	16
	1490000	43000	3216000	9000	30	3850	-	900000	16
	890000	36000	1703000	5700	-	3250	30	700000	16
	7500000	500000	17000000	48000	-	22000	-	4740000	-

Som foran anført var Fisiset den 14de April tilsen-debragt over hele Fiskeidistriket med Undtagelse af i Bæ-rene vestenfor Nussfjord, hvor der faldt et ikke ubetyde-sligt Esterfiske. I Telegram fra Amtmanden i Nordland af 8de Mai anflaaes det i Bærene i Flakstad efter 14de April opfisede Parti til 200,000 Fisk. Da Fisiset imid-lertid fortsattes indtil Midten af Maanedens, tor det an-tages, at Partiet kan ansættes til 250,000 Fisk, af hvil-let det Hele blev bragt i Salt.

Lofotfjælets samlede Udbytte skulde altsaa kunne an-
sættes til 17,250,000 Fjæl, hvoraaf 9,250,000 blev virket
til Klipfjæl og 7,500,000 til Rundfjæl. Efter hvad jeg
senere har bragt i Erfaring, er der dog Grund til at an-
tagte, at dette Anslag vil vise sig at være noget for lavt,
idet navnlig Klipfjælspartiets efter al Sandsynlighed vil
vise sig at være endel større.

Gjennem den hele Fisftetid var Fisffen jevn stor og høfudsamt meget leverholdig, ligesom Leveren især først i Fisfet var meget fed. Fisær var den Fisfl, som fistedes i Østnæs fjorden af en sjeldent god Kvalitet. Først i Fisfet gav 200 a 250 Str. Garnfisf og 300 Str. Linefisf en Tonde Lever; længere ud i Fisfet udsvordredes dertil 350 a 400 Str. Garnfisf og 450 a 500 Str. Linefisf. Gjennemsnitligt har omtrent 350 Str. Fisf givet en Tonde Lever, 16 a 18 Str. en Bog Klipfisf og 23 a 24 en Bog Rundfisf. Tranpartiet kan anslaes til ca. 24,000 Tdr. og af Rogn blev der antagelig virket ca. 22,000 Tdr. Under Fisfet blev der tilsvirket ca. 660 Tdr. Medicintran og af Raastof til Guanoafarikation blev der indsamlet ca. 4,740,000 Fisfchoveder samt endel Fisferygge.

Medicinalfondets Kasserer har meddelt følgende

Aufgabe

over den til Nordlands og Tromsø Amtskommuner indbetalte Medicinalafgift i Året 1871.
Afgisten har i det Hele udgjort . . . 19,304 Spd. 101 £.
der fordelt paa de forskellige Fiskeproducenter falder omkring saaledes:

Efter denne Opgave skulde Klippsjællpartiet i 1871 have udgjort ca. 10,100,000 Fiss regnet efter smaa Tuisinder, og anslaes hvad der er virket udenfor Øpsjønnsdistriket til ca. 600,000, skulde det af Øpsjønnet gjorte Overflag være omirent 500,000 for stort

Dersom det antages, at 27 Skr. Fjell gjennemsnitligt have givet en Bog Rundfjell skulde der efter den erlagte Medicinalafgift være virket omtrent 16,677,000 Skr. Rundfjell. Af Døsynet blev det for Lofotens Bedkommende anslaaet til 7,250,000 Fjell, og at dette Anslag ikke saaledes som i Nordlands Amtstidende af nogle Fiskeværeiere fremholdt var for høit, men tvertimod maa have været for lavt, tor nok paastaaes at fremgaa af nysanførte Opgave over Medicinalafgisten. Thi udenfor Lofoten blev der sikkert ikke i Nordlands og Tromsø Amter opfisset 9,000,000 Fjell. Døsynets Opgave over Lofotfjells samlede Udbytte forrige Aar tor nok saaledes antages paa det nærmeste at have været rigtig; skulde der være opgivet omtrent 500,000 formeget Klipfjell, saa er der sikkert opgivet mindst ligefaa meget forlidet af Rundfjell. Rognpartiet viser sig paa det nærmeste at have været rigtigt anslaaet, Leverpartiet derimod noget for lavt.

I Østflosoten var Fiskeprisen paa de fleste Steder fra Beghyndelsen af 30 Ørt pr. 120 Stkr; i Vestflosoten beghyndte man derimod med en Pris af 25 Ørt. I Værene i Flakstad foregaer dog i Beghyndelsen af Fissetsaagdtsom intet Fiskealsq, idet Fissen da i Regelen hæn-

ges. I Østnæsfjorden holdt Prisen sig mellem 28 og 32 Ørt, men i Værene i Baagen var den som oftest noget høiere. I Februar steg den efterhaanden saavel i Henningsvær som i Stamsund og Stene, hvor de fleste Kjøbefartøier vare forsamlede, til $32\frac{1}{2}$ a 35 Ørt, og i Henningsvær holdt den sig deromkring gjennem Resten af Fisket. I Stamsund, Stene og Ure faldt Prisen efter midt i Februar til 25 a 30 Ørt, og indtil midt i Marts var det kun undtagelsesvis at den gik op til 34 a 35 Ørt; men fra denne Tid a til Fiskets Slutning var den paa Grund af nye Kjøbefartøiers Ankomst stadig mellem 30 og 35 og gik endog af og til op til 37 Ørt. I Ure var Prisen sidst i Februar nede i 20 Ørt, men ud i Marts steg den efter noget og holdt sig senere omrent som i Stene og Stamsund, maaße noget lavere. I Balstad varierede Fiskeprisen mellem 20 og 30 Ørt; og i de vestligste Vær mellem $27\frac{1}{2}$ og $32\frac{1}{2}$ Ørt, idet Garnfisken stadig blev betalt 2 a $2\frac{1}{2}$ Ørt høiere end Linnefissen. Sidst i April og først i Mai, da en Mængde Kjøbefartøier strømmede til de vestligste Vær, gik den enkelte Dage op til 40 a 45 Ørt, men 30 a 35 var dog den almindeligste Pris. Enkelte mindre Partier faldt Fisk bleve frembudte til en Pris af 40 Ørt pr. 120 Stkr. uden at Salg dog vides at være foregaact til denne Pris; nogen Omsætning af saltet Fisk fandt Sted i Ure og Stene efter 36 Ørt. Et mindre Parti Fisk blev forføgsvis saltet i Tønder og forsendt til Christiania, hvor den assattes efter en Pris af 25 Ørt pr. Tønde. For først Lever af Linnefisk til Medicintran betaltes 30 a $32\frac{1}{2}$ Ørt og af Garnfisk 35 a $37\frac{1}{2}$ Ørt pr. Tønde. For cældre Lever kan Gjennemsnitsprisen sættes til 28 Ørt pr. Tønde og for Rogn til 31 Ørt. Paa Grund af det gunstige Vær i Februar i Forbindelse med det heldige Fiske var der i Stamsund flere Kjøbefartøier, som allerede havde afsluttet sit Fiskeindkjøb den 20de Februar, og inden Midten af Marts vare allerede nogle og thve Fartøier med fuld Last affeilede til Torrepradseene.

At domme efter de oppfiskeide Kvanta og de for samme betalte Priser samt naar Hensyn tages til at Almuen

ikke var saa talrig som tidligere, maa Udbyttet af denne Vinters Losotfisse blive at anse for et godt Middelsfiske. For den Del af Almuen, som fra Fiskets Begyndelse havde søgt til Oslofoten og blev liggende der til Begyndelsen af Marts uden at føge til Østnæsfjordfisken, faldt Udbyttet dog høist ujevnt og tildels meget misligt; især var dette tilfældet for deres Bedkommende, der var saa uheldige at miste deres Redskaber der først Sæt, de gjorde efter Ankomsten til Besilosoten, og der var desværre mange af disse, som forlod Fisket med Tab. Den Almue, der havde stadigt Tilsted i Østnæsfjorden, havde et meget godt Udbyttet af Fisket. For de rigtignok meget saa Fiskere, der stadigen havde ligget tilhuse i Ørsvaag og Hopen, kan Nottefortjenesten sættes til 30 a 50 Spd. pr. Mand. For Almuen i Henningsvær kan den for Garnfisserne sættes til 20 a 85 Spd. for Linnefisserne til 10 a 30 Spd. og for Dybsagnfisserne til 10 a 25 pr. Mand. For Almuen i Stamsund, Stene og Ure kan Mandslodderne gjennemsnitlig for alle Slags Redskaber sættes til 70 Spd.; de jævneste og høieste Lodder faldt i Ure. For Balstads og Nefsffjords Bedkommende kunne de sættes endnu høiere, og for dem, der fiskeede i de vestligste Vær til henimod 100 Spd.

Som tidligere anført var Beiret denne Winter, navnlig i den førstelige Del af samme, ganske ualmindelig roligt og gunstigt for Bedriften; ved Midten af Marts indtraadte uroligere Beir, som af og til hindrede Fisket, men det var dog af kort Varighed og ikke over 2 a 3 Dage af Gangen. I Oslofoten indtraf i Februar 3, i Marts 7 og i April 1 Landliggedag, og i Besilosoten indtraf i Januar 4, i Februar 3, i Marts 8 og i April 2. Desuden faldt der 8 a 10 Dage, paa hvilke det kun lod sig gjøre at trække Lineredskaber.

Af Ulykkestilfælde paa Søen, der havde Tab af Menseskeliv til Folge, indtraf der ogsaa faerre end Tilfældet har været i de senere Aar. Ifølge de ved Opsynet anstillede Undersøgelser omkom der ved Skjoldvær 1 Mand, der var paa Reise til Losoten, ved Balstad 4 og ved Åa 3 Mand. Desuden omkom 1 Mand ved at falde over bord

fra et Fartøi i Stamjund samt 3 Mænd tilhørende et Fægtemandstab fra Throndhjem, der den 2den Mai være paa Reise fra Valstad til Sund. Uagtet det rolige Veir, blev dog Tabet af Fiskeredskaber temmelig betydeligt. I Stamjund, Stene og Ure var nemlig samlet en temmelig betydelig Almoe og som det øste hænder, blevé Redskaberne satte paa et meget indstræknet Hadsifikte, hvorfod Sammenvilklinger ere umiddelbare. Det største Redskabstab indtraf under Østenvindsstormen mellem 17de og 20de Marts, idet Tabet for de nævnte 3 Værers Bedkommende alene gik op til henimod 100 Garnlænker. Af Fisitere fra Valstad bemærkedes den 21de Marts større Garnvæser drivende med Strommen vestover, tagende med sig de Redskaber, som kom i deres Wei. Det største Tab af Lineredskaber indtraf ved Valstad og Sund den 30te Marts, da de fleste Linerfiskere, uagtet Veiret var godt og en omhyggelig Søgning deraf kunde anstilles, kom paa Land uden at have fundet deres Liner, hvis Dubler af den stærke Strom vare satte under Vand. Da Paaskelhelgen imidlertid indtraf, sandt fornyet Efterjøgning først Sted den 2den April og sandtes da en Maengde af Linerne, men sammenvirkede i store Basær, af hvilke dog de fleste bragtes paa Land. De ved Fissets Slutning tilbageliggende af Eierne ikke afhentede Redskaber, der dog ikke vare mange, ere opbevarede paa de sædvanslige Steder, hvorhos den paabudne Fortegnelse over samme, af hvilken Astryk vedlægges, er omdelt paa den sædvanslige Maade. Regnskabet udviser en Udgift ved bjergede Fiskeredskaber af 62 Spd. 8 ½ mod en Indtægt af 132 Spd. 8 ½.

Sundhedstilstanden under Fissets maa i det Hele taget ansees for at have været tilfredsstillende.

Opsynet var i Virkighed fra den 19de Januar til den 14de April, dog saaledes at der indtil Slutningen af Januar kun blev anvendt en ringere Styrke. Af Personalet var Lensmand Kjelsberg overdraget Opsynet i Skraaven, Svolvær og de østensfor samme beliggende Fiskepladse; Lieutenant Horn overtog med Skoiten "Skreien" Opsynet i Kabelvaag, Storvaagen, Orsøya, Orsnes

og Hopen; Lieutenant Barth med Skoiten "Sommersilden" var overdraget Opsynet i Hemningsvær; Lieutenant Fjuel med Skoiten "Maasen" i Bærene paa Streækningen fra Havn til Urebjerget; Lensmand H. Olsen i Bærene paa Streækningen deraf til og med Nusfjord og Lensmand Bentzen i samtlige Bær vestenfor Nusfjord. Ørksbaaden "Lunnen", der i den første Tid assisterede ved Opsynet i Hopen, blev senere stationeret i Østnæsforden, hvor den forblev til Fissets Slutning.

Som Fiskeodommer fungerede Caud. jur. Chr. Mathiesen. Med det Kongelige Departements Samtykke blev Skoiten "Maasen" fra Medio November afgivet til Brug for Opsynet ved Storsildfissets i Lasvær, hvorfra den returnerede den 2den Februar.

Af Opsynet blev i alt decretteret 32 Multer, nemlig: 1 for at have fisket uden Baadmærker, 6 for Forstyrrelse af den almindelige Rolighed, 9 for i ulovlig Tid at have begivet sig paa Søen til Udsoetning eller Treckning af Redskaber, 2 for Overstaaten af Redskaber om Søndagen, 2 for Sætning af forbudt Redskab paa delt Hav, 2 for Kapning af Undenmanns Redskab uden tilbørigen at sammenknobe dette, 2 for Undladelse af at efterkomme Opsynets Bestemmelser med Hensyn til Orden i Havn, 1 for urigtig Aubringelse af Flemærket og 7 for ulovligt Brændevisnalsalg. Samtlige Multer bleve vedtagne ved Forelæggelsen med Undtagelse af 2de, der angik ulovligt Brændevisnalsalg i Stamjund. Af disse blev den ene ialagt ved Politiretsdom og den i Anledning af den anden reiste Politisag hævedes forinden Dom blev afgangt. Den blev tillige konfiskeret omrent 1½ Tonde Brændevin, der overhendtes Lensmanden i Baagen til Vorhals ved offentlig Auction til Indtægt for Baagens Fattigklasse.

Efter Overenskomst i private Ejendomme blev der endvidere ialagt 4 Multer, hvoraf 2 tilfaldt Baagens, 1 Ræsne og 1 Gillekaals Fattigklasse.

De ialagte Mulkters Belob udgjorde 137½ Spd., hvoraf 72 Spd. tilfaldt Statslassen, 36½ Spd. Baagens, 20 Spd. Buksnes, 2 Spd. Ræsne og 2 Spd. Gille-

staals Fattigkasse. Desuden tilfaldt Lænsmanden i Vaa-
gen 5 Spd. som Anmelder.

Af den extraordinaire Dommer blev der i det Hele optaget 8 Forhører, af hvilke 1 angik Sammenstød af Baade paa Søen, hvorved et Menneske omkom, 4 angik Tyveri, 1 Bedrageri, 1 Fordølgelse af Hittegods og 1 Overtrædelse af Plakat af 19de April 1805. Som ovenfor nævnt blev derhos behandlet 2de Politisager.

Efter de afgivne Regnskaber skulde Statskassens Ud-
gifter ved Opsyn og extraordinair Retspleie i den nu
forløbne Budgettermin have udgjort:
i Tidsrummet fra 1ste April 1869
til 31te Marts 1870. . . . 7122 Spd. 25 ½
i Tidsrummet fra 1ste April 1870 til 31te Marts 1871 . . . 7315 —
i Tidsrummet fra 1ste April 1871 til 30te Juni 1872 . . . 6158 — 113 ½ =

Tilsammen 20596 Spd. 18 ½ ½.
Paa det Kongelige Departements Forespørsgel om
Muligheden af, for at undgaa Oversfriðelse af Bevilg-
ningen, at foretage yderligere Besparelser ved Opsynet,
tilraadede jeg efter de af Departementet gjorte Anhydning-
er at foransledige, at der til dette Fiske blev bestillet
ikuns en Dommer samt indtil Begyndelsen af Februar
luns at holde et saatalligere Opsyn, hvorimod det fra-
raadedes at foretage noget Reduktion af Opsynsstyrken i
Fiskets travleste Tid og navnlig ikke yderligere at ind-
skrænke Skoiternes Antal. Da de nævnte Forføjninger
i Vinter have været trufne, er det især disse i Forbin-
delse med Indfrænkning af Telegræferingen inden Fiske-
distriket, som har bevirket at Udgifterne i det sidste Aar
andrage til et saameget mindre Beløb end i de to næ-
rmest foregaaende. Det maa ogsaa bemærkes, at det under
dette Fiske ikke var nødvendigt at ansætte flere end 3 sta-
tionaire Opsynsbetjente, af hvilke der tidligere har været
benyttet 4 a 5.

Betræffende Indfrænkningen af Dommernes Antal,
da har det i Vinter vist sig, at naar Dommerens Virk-
somhed indskrænkes til de ham som saadan udelukkende

vedkommende Forretninger, vil i Regelen een Dommer
være tilstrækkeligt til Forretningernes forsvarlige Udfø-
relse, ialfald saalænge ingen større Almoe forsamles i
Østfjorden. Naar Hovedfisket efter kommer til at falde
i denne Del af Distriket, tor der dog kanffe blive Spørgs-
maal om igjen at ansætte den 2den Dommer. Det er
imidlertid en Selvfolge, at efterhaanden som Almuen
mere og mere lever sig ind i de ved Loven af 1857 for-
andrede Forholde, indtræder der ogsaa flere Lettelser for
Ordens Oprætholdelse. Det var saaledes Tilfælde at
ingen Ulæmpe sporedes af, at Opsynet først optraadte
med fuld Styrke fra den Tid af, at Almuen i Regelen
pleier at samles eller fra Begyndelsen af Februar og jeg
har derfor ingen Betenkelsighed ved at tilraade, at dette
kommer til at finde Sted ogsaa til næste Fiske saavel som
ogsaa at der kun bliver at befolkne een Dommer.

Til Anvendelse under dette Aars Fosotfiske var af
Gieren af Henningsvær anfæaret et til at drive Garnfiske
jærlstykke bygget og indrettet Dampfistb. Dette, der er 60'
langt 13 ½' bredt, er bygget af Planke paa Ferupant,
opsynet med en Hoitryksmaskine paa 10 a 12 Hestes
Kraft og med et Kulsforbrug af henved ½ Tonne i Timen
gør det en Tart af 7 a 8 Knob. Besætningen var 6
Mand foruden Maskinist og Maskindreng. Umiddelbart
agtenfor Barken er Garnrummet, hvis Dæk er anbragt
lavere end det egentlige Dæk, og hvorfra Garnene sættes
og trækkes. Tartoiet kostet uden Udrustning 3000 Spd.

Med denne Dampfistbbaad blev der drevet Garnfiske
udfor Henningsvær. At Uddyttet ved det første Forsøg
imidlertid ikke svarede til Forventningerne, viste sig ikke at
være grundet paa væsentlige Vanfelsigheder, ligesaaledt
som paa nogen betragtelig Mangel ved Tartoiet eller
dets Indretning, — uagtet denne visstnok i enkelte Hen-
sænder kunde have været bedre, — men fornemmelig at
have sin Grund i Besætningens manglende Erfaring.
Som oplyst i foranstaende Fremstilling af Fiskets Gang

faldt desuden dette især i den første Tid uheldigt ved Henningsvær, hvor Dampfiskebaaden holdt sig og det var ikke ganske undtagelsesvis, at den med sine Redskaber søgte hen til Steder, hvor Fisket slog bedre til. Navnlig derved at Fartøjet nogle Gange benyttedes til at afhente fersk Agnfilet, blev ikke alene direkte Tab undgaaet, men Reitofortjenesten var endog ca. 500 Spd. Da den hele Besætning logerer ombord og mindre Partier Stenkul nu for Tiden kunne faaes i flere Fiskevær, er der imidlertid Intet til Hinder for, at en Dampfiskebaad i nogen Tid og indtil Redskaberne ved fortsat Brug tilstrænge Ombytning og Eftersyn uden Hensyn til Hjemsted kan drive Fiske hvorfomhelt i Lofoten det maatte slaa bedst til. Ved Hjælp af Telegrafen og Fartøiets større Bevægelighed vil der altid være Anledning til at kunne slappe sig Underretning om Fiskets Omstændigheder andetsteds i Distriket. Foretagendet tiltrak sig velfortjent Opmerksomhed hos Alle i Fisket Interesserede, og da det viste sig, at de praktiske Banskeligheder ikke vare til Hinder, er det vel at antage, at dette første Forøg suart vil efterfolges af flere. Om endogsaa paa Grund af Dampfisks Kostbarhed deres Anwendung ved Fisket i nogen stor Udstrekning neppe kan være at vente i nærmeste Fremtid, synes det dog, i Betragtning af den Velstand, der for Tiden finder Sted i de fleste af de i Lofotfisket interessedede Distrikter i Forbindelse med den Anwendung, der kan haves for et saadant Fartøi Varet rundt, ikke urimeligt at antage, at Associationer efterhaanden ville danne sig blandt Fiskerne og Bøvereerne til Anskaffelse af Dampfiskebaade, og at deres Anwendung ved Lofotfisket vil komme til at udøve en betydelig Indflydelse paa Bedriftens Udvilning tor utvivlsomt forudsættes.

Efter min Formening vil det være hensigtsmæssigt at Dampfiske til Fiskebedriften gives 7 a 8' større Længde end det omtalte allerede ansfaffede og forholdsvis større Bredde og Hoide over Vandet, hvilket neppe vil besværliggøre Redskaberne Sætning og Traekning, men derimod afgive større Bekvemmeligheder for Mandskabet og gjøre dem mere fodytige og anvendelige til Brug ogsaa udenfor

Lofotfisket. Til Besparelse af Folkeraft, navnlig naar flere Garnlænker skulle bruges, vil det ligeledes være hensigtsmæssigt at forsyne dem med Dampspil til Indhivning af Garnene og saafremt de endvidere forsynes med Nor i begge Enden, vil megen Tid og Ulejlighed spares baade ved Mansvæ i de trange Havne og under Redskaberne Haandtering.

Under den ældre Lovgivning om Lofotfisket, da hver Baad havde sit bestemte Sæt paa Havet udenfor hvilket den ikke maatte sætte sine Redskaber, vilde der selvfolgeelig have været siden Meningen i at drive Fisket med Dampfiskebaade, og det tør vel antages, at det især er den ved Loven af 1857 indførte friere Adgang til Havets Benyttelse, der for en væsentlig Del har bidraget til at fremkalde Tanken om Anwendung af Dampkraft umiddelbart i Fiskets Interesse. Saafremt den om Fisket gjeldende Lovgivning havde været bygget paa lignende Principer som før 1857, vilde det Fremført, der nu er gjort, nødvendigvis have fremkaldt en Forandring i disse, og endogsaa med den friere Adgang til Havets Benyttelse, som nu finder Sted, næredes der Frygt for, at Lovreglerne skulde være til Hinder for Dampfiskebaades Anwendung, saaledes at der endog var Tale om at lade denne første fiske udenfor Opsynsdistriket, hvor endnu friere Lovregler ere gjældende. Det viste sig imidlertid at denne Frygt var ugrundet, i hvorvel det ikke er usandsynligt, at Dampfiskebaades Anwendung i større Antal vil komme til at nødvendiggjøre Regler, sightende til at ordne Forholdet mellem disse og de almindelige Fiskebaade. Som det var i Winter holdt Dampfiskebaaden sig i Regelen længere fra Land med sine Redskaber end de andre Baade, saaledes at den sjeldent var utsat for at komme i Kollision med disse Redskaber.

Efterat det Kongelige Marine- og Post-Departement, saavidt vides efter Forslag af Fogden i Lofoten, for nogle Aar siden besluttede Nedslæggelsen af Balbergs Postaabneri, er den hele Strækning mellem Henningsvær og Stamsund

uden Postforbindelse med det øvrige Fjæstedi distrikts, idet den til den nævnte Strækning føgende Almue til meget Besvær i Fjæsts travle Tid maa hente sin Post i Henningsvær eller Stamsund. Saalænge der ikkeuns føgte en ganske ringe Almue til den nævnte Strækning, var der ogsaa ikkeuns lidet Foje til at bibe holde Valbergs Postaabneri, men efterat der i de sidste Aar ialfald til en felte Tider søger alt flere og flere Fjæstere navnlig til Skokkelvigerne, maa det ansees ønskeligt, at der paa Strækningen mellem Henningsvær og Stamsund igjen oprettes et Postaabneri ialfald for Fjæstetiden. Da Skokkelvigs antagelig vil være et for Almuen bekvemmere Sted end Valberg, skal jeg tillade mig at foreslaa Postaabneriet oprettet der. Tillige skal jeg tillade mig at henlede Opmærksomheden paa om det ikke med den nuværende Ordning af Dampskibsruten i Lofoten maatte befndes hensigtsmæssig ere at lade Posten til Borge udgaa fra Henningsvær og besordre over Skokkelvigs, i hvilket Fald Postaabneriet paa sidstnevnte Sted antagelig burde være i Virksomhed det hele Aar, end som nu er Tilfældet, at den først udgaar fra Valstad.